

Vergaderjaar 2007–2008

31 290 VIII

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap (VIII) voor het jaar 2007 (wijziging
samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2007 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R. H. A. Plasterk

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer
2. Het beleid
 - 2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangsten
 - 2.2 Beleidsartikelen
 - 2.3 Niet-beleidsartikelen

1. LEESWIJZER

Allereerst is de begrotingsstaat voor de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten voor de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgenomen. Hierin wordt inzicht gegeven in de financiële wijzigingen die op beleidsartikelniveau worden voorgesteld in de begroting voor het jaar 2007.

Daarna is onder het onderdeel 2 «Het beleid» in de begrotingstoelichting eerst de aansluiting gemaakt met de Najaarsnota 2007. Vervolgens worden de belangrijkste begrotingsmutaties uit dit wetsvoorstel gespecificeerd en toegelicht.

Tenslotte wordt inzicht gegeven in de financiële mutaties die op beleidsartikelniveau zijn opgenomen via de verdiepingbijlage.

2. HET BELEID

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven en ontvangstenmutaties

In de 2e suppletore begroting van OCW wordt een verdere uitwerking gegeven van de effecten van de besluiten van het Kabinet over de Najaarsnota voor het begrotingshoofdstuk van OCW (VIII). Als gevolg hiervan wordt in de OCW-begroting in 2007 een uitgavenpeil van circa € 32 miljard geraamd. Het geraamde ontvangstenniveau is circa € 2 miljard.

In tabel 1 wordt de aansluiting getoond van de uitgaven en ontvangsten tussen de 1e suppletore begroting 2007 en de 2e suppletore begroting 2007. Een deel hiervan is al gepresenteerd in de Miljoenennota 2008 en de hiermee samenhangende OCW-begroting.

Tabel 1: Overzicht belangrijkste suppletore mutaties 2007 (x € 1 miljoen)

	Artikel	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2007		28 913,1	1 344,7
Stand 1e suppletore begroting 2007 (Voorjaarsnota)		31 726,9	1 515,3
Belangrijkste suppletore mutaties:			
1) Ramingsbijstelling kinderopvang	24	355,0	
2) Werkgeversbijdrage kinderopvang	24		477,0
3) FES	diversen	- 48,6	- 48,6
4) Diverse generale kasschuiven	diversen	- 52,9	
5) Ramingsbijstelling asielzoekers	diversen	11,1	
6) Minder rugzakleerlingen	1	- 15,0	
7) PIA-taakstelling	diversen	- 0,6	
8) Overige mutaties		3,3	30,1
Stand 2e suppletore begroting 2007 (Najaarsnota)		31 979,2	1 973,8

Toelichting

De belangrijkste beleidsmatige mutaties, die de begrotingsomvang beïnvloeden, zijn de volgende:

1) Ramingsbijstelling kinderopvang

De raming voor de Wet Kinderopvang wordt verhoogd als gevolg van meer gebruik dan oorspronkelijk was verondersteld. Het artikel kinderopvang wordt daarom verhoogd met € 355 miljoen in 2007.

2) Werkgeversbijdrage kinderopvang

Met de overheveling van kinderopvang naar OCW worden ook de inkom-

sten uit premies op de OCW-begroting geraamd. Voor 2007 wordt de ontvangstenraming verhoogd met € 477,0 miljoen.

3) FES

Een deel van de FES-gelden (w.o. huisvesting brede school, beelden voor de toekomst) komt niet in 2007 tot besteding. De uitgaven en ontvangstenraming voor 2007 wordt daarom verlaagd.

4) Diverse generale kasschuiven

De OCW-begroting wordt voor 2007 neerwaarts bijgesteld met € 52,9 miljoen.

- Door in 2007 diverse extensiveringen te plegen en deze vervolgens door te schuiven naar 2008, zijn onder andere in afwachting van de kabinetsreactie op het advies van de commissie-Rinnooy Kan reeds middelen gereserveerd.
- Daarnaast wordt het personeelsbudget voor het primair onderwijs in overeenstemming gebracht met de fasering van de in de CAO 2007–2009 afgesproken loonontwikkeling
- Tenslotte zij er minder uitgaven gedaan op o.a. het gebied van oorlogskunst en de begin- en tussentoets die worden pas in 2008 uitgegeven.

5) Ramingsbijstelling asielzoekers

Als gevolg van de generaal pardonregeling wordt de leerling- en studentenraming opwaarts bijgesteld. Voor 2007 wordt de OCW-begroting verhoogd met € 11,1 miljoen.

6) Minder rugzakleerlingen

Door een lager beroep op de regeling dan geraamd, zullen de kosten voor de rugzakleerlingen (inclusief ambulante begeleiding) in 2007 naar verwachting € 15 miljoen lager uitvallen.

7) PIA-taakstelling

Dit betreft het laatste deel van de taakstelling «professioneel Inkopen en aanbesteden» van het kabinet Balkenende II.

8) Overige mutaties

Daarnaast is er een uitgavensaldo van beleidsmatige en autonome uitgavenmutaties, die de begrotingsomvang beïnvloeden (totaal € – 3,2 miljoen) en technische bijstellingen (totaal € 6,5 miljoen). Deze categorieën tellen op tot € 3,3 miljoen. Tenslotte is er nog een ontvangstensaldo van autonome mutaties, die de begrotingsomvang beïnvloeden (totaal € 23,3 miljoen) en technische bijstellingen (totaal € 6,8 miljoen). Deze categorieën tellen op tot € 30,1 miljoen. Het ontvangstensaldo van autonome mutaties betreft voornamelijk een bijstelling op de autonome raming studiefinanciering.

2.1.1 Utdeling van de loon- en prijsbijstelling

Loonbijstelling

De mutatie op de post loonbijstelling wordt veroorzaakt door de loonbijstelling tranche 2007. De verdeling van de loonbijstelling over de verschillende beleidsartikelen is in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2: Loonbijstelling (bedragen x € 1 000)

	2007
Primair onderwijs	216 896
Voortgezet onderwijs	153 847
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	63 327
Hoger beroepsonderwijs	41 402
Wetenschappelijk onderwijs	68 365
Internationaal beleid	275
Onderwijspersoneel	804
Studiefinanciering	1 227
Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	302
Lesgelden	104
Cultuur	12 746
Media	645
Onderzoek en wetenschappen	15 560
Kinderopvang	27 590
Emancipatie	62
Nominaal en onvoorzien	7 559
Ministerie algemeen	1 856
Inspecties	1 089
Adviesraden	144
Totaal	613 800

Prijsbijstelling

De mutatie op de post prijsbijstelling wordt veroorzaakt door de uitdeling van de prijsbijstelling van € 80,5 miljoen. Bij de uitdeling van de prijsbijstelling over de verschillende beleidsartikelen is rekening gehouden met het afwijkende (hogere) wettelijk verplichte bijstellingspercentage op het materiële budget van het primair onderwijs. De verdeling van de prijsbijstelling over de verschillende beleidsartikelen is in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3: Prijsbijstelling (bedragen x € 1 000) 2007

	2007
Primair onderwijs	16 893
Voortgezet onderwijs	6 861
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	6 026
Technocentra	81
Hoger beroepsonderwijs	6 112
Wetenschappelijk onderwijs	9 207
Internationaal beleid	74
Onderwijspersoneel	517
Informatie- en communicatietechnologie	277
Studiefinanciering	10 910
Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	80
Lesgelden	27
Cultuur	4 928
Media	9 271
Onderzoek en wetenschappen	2 816
Kinderopvang	5 457
Emancipatie	70
Ministerie algemeen	659
Inspecties	168
Adviesraden	26
Totaal	80 460

2.2 De beleidsartikelen

Artikel 1. Primair onderwijs

Budgettaire gevolgen artikel 1 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	8 237 430	8 377 391	257 306	8 634 697
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	8 238 646	8 378 607	257 306	8 635 913
Programma-uitgaven	8 232 998	8 373 002	255 886	8 628 888
<i>Stelselonderhoud</i>	<i>7 740 056</i>	<i>7 890 074</i>	<i>24 605</i>	<i>7 914 679</i>
<i>Kwaliteit en innovatie</i>	<i>87 145</i>	<i>62 409</i>	<i>1 374</i>	<i>63 783</i>
<i>School en omgeving</i>	<i>364 268</i>	<i>364 753</i>	<i>- 12 686</i>	<i>352 067</i>
<i>Programmakosten-overig</i>	<i>35 304</i>	<i>35 336</i>	<i>14 303</i>	<i>49 639</i>
• Uitvoeringsorganisatie IBG	15 744	13 744	8 860	22 604
• Uitvoeringsorganisatie CFI	19 560	21 592	5 443	27 035
<i>Voorcalculatorische uitdelingen</i>	<i>6 225</i>	<i>20 430</i>	<i>228 290</i>	<i>248 720</i>
Apparaatsuitgaven	5 648	5 605	1 420	7 025
Ontvangsten	51 906	92 548	4 300	96 848

Toelichting

Voor het primair onderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven en verplichtingen met € 257,3 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore begroting 2007. Voor € 263,7 miljoen betreft het technische mutaties, met name als gevolg van de loon- en prijsbijstellingen. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 6,4 miljoen gedaald.

De ontvangsten zijn met € 4,3 miljoen gestegen. Voor € 1,3 miljoen betreft dat technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 3,0 miljoen gestegen. Deze laatste mutatie betreft meerontvangsten met name vanwege niet bestede subsidies op het gebied van onderwijsachterstanden bij gemeenten.

Toelichting uitgaven mutaties

Het betreft een toelichting op de mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de daling van € 6,4 miljoen verklaren.

Af fromen reserves vervangingsfonds (VF)

Bij het vaststellen van de gemiddelde personele last (GPL) voor 2007, is ten aanzien van de opslag VF rekening gehouden met de reservepositie van dat fonds. De opslag is daarbij zodanig vastgesteld dat eenmalig € 30 miljoen aan VF-middelen binnen de begroting vrijvalt. Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Begin & tussentoets

Van het voor 2007 beschikbare budget voor flankerend beleid bij de nieuwe gewichtenregeling, dat met name afkomstig is van middelen die eerder voor de begin- en tussentoets waren gereserveerd, wordt € 22,5 miljoen doorgeschoven naar 2009 en 2010. Verwacht wordt dat de kosten vooral in die jaren zullen optreden.

Bestuur en management

Deze mutatie van in totaal € 44,3 miljoen betreft een aanpassing van het betaalritme van de regeling Bestuur en Management. Per saldo kunnen de scholen hierdoor eerder over de middelen 2007/2008 beschikken. Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Brede scholen

Ter stimulering van experimenten op het gebied van brede scholen was € 6 miljoen vrijgemaakt. Het opstellen van een regeling kost meer tijd dan verwacht, waardoor dit bedrag van € 6 miljoen dit jaar niet meer tot uitbetaling zal komen.

Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling school en omgeving.

Groeiregeling cluster 4

Indien bij scholen binnen cluster 4 sprake is van uitzonderlijke groei, komen zij in aanmerking voor bijzondere bekostiging. Deze maatregel kost € 2,4 miljoen. Deze middelen zijn vrijgemaakt uit het vangnet lumpsum en door het uitstellen van de automatische indicatiestelling JJI naar 2008. Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Zorgmiddelen

Door een lager beroep op de regeling dan geraamd, zullen de kosten voor rugzakleerlingen (inclusief ambulante begeleiding) in 2007 naar verwachting € 15 miljoen lager uitvallen. Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Onderwijsnummer

Na een jaar ervaring met het invoeringsproces van het onderwijsnummer in het primair onderwijs blijkt dat invoering in het primair onderwijs complexer is dan in andere sectoren. Dit leidt tot hogere kosten (€ 12,2 miljoen) voor de betrokken partijen.

Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Vangnet lumpsum

De middelen in het vangnet lumpsum worden verlaagd met € 2,4 miljoen. Deze middelen worden ingezet voor de kosten van de groeiregeling cluster 4 en voor een tegenvaller op de overlopende kosten lumpsum. Deze mutatie doet zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Loonbijstelling

In verband met de fasering van de in de CAO 2007–2009 afgesproken maatregelen, wordt een bedrag van € 6,1 miljoen via een kasschuif naar voren gehaald.

Daarnaast vindt een beperking plaats van de indexering van het budget voor Personeels- en Arbeidsmarktbeleid met € 6 miljoen en € 6 miljoen ten gevolge van het betaalritme lumpsum. Deze extensivering van in totaal € 12 miljoen wordt gereserveerd voor 2011 in afwachting van de kabinetsreactie op het advies van de commissie Rinnooy Kan.

Tenslotte is er een mutatie van € 5 miljoen opgenomen, in verband met de afrekening van de uit de declaratieperiode overlopende personele kosten via de Aanvraag Vaststelling Rijksvergoeding 2006, en in verband met de kosten van de overgangsregeling lumpsum.

Deze mutaties doen zich voor op de doelstelling stelselonderhoud.

Toelichting ontvangsten mutaties

Niet wettelijke ontvangsten

Deze mutatie betreft meerontvangsten vanwege niet bestede subsidies op het gebied van onderwijsachterstanden bij gemeenten en vanwege niet bestede subsidies voor onderwijskansen.

Artikel 3. Voortgezet onderwijs

Budgettaire gevolgen artikel 3 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	5 836 444	5 891 646	101 164	5 992 810
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	5 869 481	5 924 683	101 019	6 025 702
Programma-uitgaven	5 864 677	5 919 932	100 193	6 020 125
<i>Stelselonderhoud: school centraal/bevrijd</i>	<i>5 616 242</i>	<i>5 669 032</i>	<i>102 445</i>	<i>5 771 477</i>
<i>Schooltypen sluiten goed aan, soepele schakels</i>	<i>40 500</i>	<i>40 500</i>	<i>0</i>	<i>40 500</i>
<i>Leerlingen met gedrags, leer- en sociale emotionele problemen worden specifiek behandeld</i>	<i>169 400</i>	<i>169 400</i>	<i>0</i>	<i>169 400</i>
<i>Het leeraanbod gericht op sociaal en maatschappelijke vaardigheden neemt toe en de leerling krijgt vaker te maken met maatschappelijk gebruik</i>	<i>15 129</i>	<i>15 129</i>	<i>0</i>	<i>15 129</i>
<i>Programmakosten-overig</i>	<i>23 406</i>	<i>25 871</i>	<i>- 2 252</i>	<i>23 619</i>
• Uitvoeringsorganisatie IBG	14 888	17 388	- 3 180	14 208
• Uitvoeringsorganisatie CFI	8 518	8 483	928	9 411
Apparaatsuitgaven	4 804	4 751	826	5 577
Ontvangsten	129 196	151 746	- 21 900	129 846

Toelichting mutaties

Voor het voortgezet onderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven met € 101,0 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Voor € 133,6 miljoen betreft het technische mutaties, vooral als gevolg bij loon- en prijsbijstellingen. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 32,6 miljoen gedaald. De voornaamste mutatie betreft een voorgenomen kasschuif van 2007 naar 2008 ad. € 29,3 miljoen. De belangrijkste oorzaak van deze mutatie is dat de kwaliteitsagenda voortgezet onderwijs nog niet kan worden afgerond in 2007 waardoor de invulling van de innovatiebox vmbo en het LOB/VO is uitgesteld. Daarnaast zal een deel van deze middelen worden ingezet voor de dekking van de kosten van de maatregelen naar aanleiding van het eindrapport van de «Commissie Rinnooy Kan».

De ontvangsten zijn met € 21,9 miljoen gedaald. Voor € 25,5 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties zijn de ontvangsten met € 3,6 miljoen gestegen. Dit betreft extra ontvangsten als gevolg van terugvorderingen risicoleerlingen VO/BVE.

Artikel 4. Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Budgettaire gevolgen artikel 4 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	3 032 663	3 096 570	162 864	3 259 434
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	3 120 301	3 130 001	77 799	3 207 800
Programma-uitgaven	3 116 815	3 126 546	77 685	3 204 231
<i>Instandhouding van het stelsel</i>	<i>2 452 540</i>	<i>2 514 937</i>	<i>67 130</i>	<i>2 582 067</i>
• Bekostiging ROC's en KBB's	2 452 540	2 514 937	67 130	2 582 067
<i>Voldoende geschikt onderwijspersoneel</i>	<i>16 299</i>	<i>16 299</i>	<i>0</i>	<i>16 299</i>
• Lerarenbeleid	16 299	16 299	0	16 299
<i>Meer innovatie door samenwerking tussen instellingen en hun omgeving</i>	<i>143 996</i>	<i>144 628</i>	<i>- 3 000</i>	<i>141 628</i>
• Innovatiearrangement beroepskolom	20 000	20 000	- 3 000	17 000
• Innovatiebox reguliere middelen	36 793	37 425		37 425
• FES middelen Beroepsonderwijs in bedrijf	82 250	82 250		82 250
• Overig	4 953	4 953		4 953
<i>Minder deelnemers die de school voortijdig schoolverlaten</i>	<i>164 298</i>	<i>166 910</i>	<i>0</i>	<i>166 910</i>
• RMC's/GSB	38 870	38 870		38 870
• IBO bve	66 861	66 861		66 861
• Leerplichtverlenging tot 18 jaar	40 000	40 000		40 000
• Convenanten met top 12 RMC-regio's	6 000	6 720		6 720
• Bestrijden VSV en versterken BBL (ESF)	10 000	11 892		11 892
• Overig	2 567	2 567		2 567
<i>Aantrekkelijk beroepsonderwijs dat aansluit op de behoeften van de deelnemers, de arbeidsmarkt, de samenleving en het vervolgonderwijs</i>	<i>53 150</i>	<i>53 050</i>	<i>0</i>	<i>53 050</i>
• Herontwerp kwalificatiestructuur	5 000	5 000		5 000
• Examens mbo	11 300	11 300		11 300
• Stage- en simulatieplaatsen	35 000	35 000		35 000
• Algemeen	1 850	1 750		1 750
<i>Bevorderen Leven Lang Leren (projectdirectie Leren & Werken)</i>	<i>7 050</i>	<i>14 259</i>	<i>3 992</i>	<i>18 251</i>
• Duale trajecten + EVC	4 900	12 109	3 992	16 101
• Overige instrumenten	2 150	2 150		2 150
<i>Meedoen in de samenleving</i>	<i>202 204</i>	<i>202 204</i>	<i>9 221</i>	<i>211 452</i>
• Inkoop educatie activiteiten	183 887	183 887	5 721	189 608
• Alfabetisering	4 000	4 000		4 000
• Leerling gebonden Fin. Gehandicapten (LGF)	6 162	6 162	3 500	9 662
• Overig	8 155	8 155		8 155
<i>Meer eigen verantwoordelijkheid van deelnemers voor hun leerloopbaan</i>	<i>1 886</i>	<i>1 886</i>	<i>0</i>	<i>1 886</i>
• Versterking loopbaan oriëntatie en begeleiding	361	361		361
• Overige instrumenten	1 525	1 525		1 525
<i>Programmakosten overig:</i>	<i>75 392</i>	<i>12 373</i>	<i>342</i>	<i>12 715</i>
• Uitvoeringsorganisatie IBG	5 349	5 349	2 152	7 501
• Uitvoeringsorganisatie CFI	70 043	7 024	- 1 810	5 214
Apparaatsuitgaven	3 486	3 455	114	3 569
Ontvangsten	82 250	82 250	2 000	84 250

Toelichting mutaties

Voor het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie is sprake van een stijging van de uitgaven met € 77,8 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 76,7 miljoen betreft het technische mutaties. Hiervan heeft € 69,3 miljoen betrekking heeft op een bijstelling uit de aanvullende post te weten de loon- en prijsbijstelling en is € 5,7 miljoen toegevoegd aan het educatiebudget. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 1,1 miljoen gestegen.

Als gevolg van technische mutaties zijn de ontvangsten met € 2 miljoen gestegen.

Toelichting per operationele doelstelling

Het betreft een toelichting op de autonome- beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de stijging van € 1,1 miljoen verklaren.

Instandhouding van het stelsel

- Als gevolg van de Pardonregeling wordt aan meer mensen een verblijfsvergunning verstrekt waardoor een stijging van het aantal ingeschreven mbo deelnemers wordt verwacht. Dit heeft geleid tot een verhoging van het budget in de jaren 2007 en 2008 met respectievelijk € 3 miljoen en € 3,2 miljoen.
- Om de instellingen te ondersteunen bij het gebruik van het onderwijsnummer is het budget in 2007 en 2008 opgehoogd met € 3 miljoen. Deze middelen dragen tevens bij aan een goede inrichting van de bedrijfsvoering van de instellingen als randvoorwaarde voor een adequate invoering van competentiegericht beroepsonderwijs (CGO) in het mbo.

Meer innovatie en rendement door samenwerking tussen instellingen

- In 2006 is slechts € 17 miljoen van de in totaal € 20 miljoen die voor het innovatiearrangement beschikbaar was uitgeput. Als gevolg hiervan valt in 2007 € 3 miljoen vrij.

Meedoen in de samenleving

- Om de toename van het aantal gehandicapten mbo deelnemers in 2007 op te kunnen vangen is het beschikbare budget in 2007 verhoogd met € 3,5 miljoen.

Artikel 5. Technocentra

Budgettaire gevolgen artikel 5 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	9 136	9 236	162	9 398
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	9 136	9 236	81	9 317
Programma-uitgaven	9 136	9 236	81	9 317
Ontvangsten	9 136	9 236	0	9 236

Toelichting mutaties

Voor de technocentra is sprake van een stijging van de uitgaven met € 81 000 ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Het betreft een technische mutatie.

De ontvangsten zijn ongewijzigd.

Artikel 6. Hoger beroepsonderwijs

Budgettaire gevolgen artikel 6 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	2 012 274	2 058 385	125 114	2 183 499
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	1 968 462	1 978 266	53 794	2 032 060
Programma-uitgaven	1 963 688	1 973 544	53 180	2 026 724
<i>Toerusting van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek</i>				
• Reguliere bekostiging (lumpsum)	1 797 843	1 811 145	52 000	1 863 145
<i>Getalenteerde studenten (binnen en buiten Nederland) aantrekken met uitdagend en excellent hoger onderwijs</i>				
• Toelatingsbeleid in het hoger onderwijs	3 333	3 333	- 2 855	478
	3 333	3 333	- 2 855	478
<i>Versterken innovatief vermogen van Nederland door optimale benutting hoger onderwijs</i>				
• Lectoren en kenniskringen	137 025	137 025	4 118	141 143
• Zorgopleidingen in het hoger onderwijs	49 225	49 225	1 360	50 585
• Deltaplan bèta/techniek	10 200	10 200		10 200
• FES: Investeringsagenda bèta en techniek hoger onderwijs	58 300	58 300	3 008	61 308
• Regionale Actie en Aandacht voor Kennisinnovatie (Raak)	6 000	6 000		6 000
• Versterking kennisinfrastructuur publieke sector	8 500	8 500	- 160	8 340
	4 800	4 800	- 90	4 710
<i>Werken aan een goed opgeleide beroepsbevolking door maximale participatie aan hoger onderwijs</i>				
• Erkenning van verworven competenties	9 000	4 000	- 20	3 980
• Studiekeuze informatie voor het hoger onderwijs	5 000	0		0
• Verhoging deelname allochtone studenten/ Ambassadeursnetwerk	2 400	2 400		2 400
• Emancipatie	1 500	1 500		1 500
	100	100	- 20	80
<i>Meer onderzoekers van meer kwaliteit door verbeteren en aantrekkelijker maken van onderzoekersopleidingen</i>				
• Promotievouchers hbo-docenten	3 000	4 000	83	4 083
	3 000	4 000	83	4 083
<i>Programmakosten-overig</i>				
• Uitvoeringsorganisatie IBG	13 487	14 041	- 146	13 895
• Uitvoeringsorganisatie CFI	8 841	8 841	- 375	8 466
	4 646	5 200	229	5 429
Apparaatsuitgaven	4 774	4 722	614	5 336
Ontvangsten	6 017	6 017		6 017

Toelichting mutaties

Voor het hoger beroepsonderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven met € 53,8 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Voor € 49 miljoen betreft het technische mutaties (hiervan heeft € 47,5 miljoen betrekking op een bijstelling uit de aanvullende post t.w. de loon- en prijsbijstellingen; zie de toelichting in het algemene deel van deze suppletore begroting). Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 4,8 miljoen gestegen.

De ontvangsten zijn ongewijzigd.

Toelichting per operationele doelstelling

et betreft een toelichting op de autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de stijging van € 4,8 miljoen verklaren.

Toerusting van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek/Getalenteerde studenten (binnen en buiten Nederland) aantrekken met uitdagend en excellent hoger onderwijs

Van de € 3,3 miljoen die in de begroting was geraamd voor het onderdeel «Toelatingsbeleid in het hoger onderwijs» (i.c. subsidies voor experimenten «Ruim baan voor talent») wordt in 2007 een bedrag gerealiseerd van € 0,5 miljoen. Omdat de geraamde € 3,3 miljoen volledig afkomstig is uit de lumpsum van de hogescholen wordt het verschil tussen raming en realisatie van € 2,8 miljoen weer toegevoegd aan de lumpsum. Het onderdeel «Toelatingsbeleid in het hoger onderwijs» is daarom verlaagd met € 2,8 miljoen en het onderdeel «Reguliere bekostiging» verhoogd met eenzelfde bedrag (de verhoging van € 2,8 miljoen maakt deel uit van de verhoging op dit onderdeel van € 52 miljoen).

Versterken innovatief vermogen van Nederland door optimale benutting hoger onderwijs

Om de doelstelling van 15% meer instroom te halen, vindt er in 2007 een versnelling plaats ad € 3 miljoen van het mbo-programma. (Omdat de middelen voor bèta/techniek voor de gehele onderwijskolom op begrotingsartikel 6 staan, is de versnelling voor het mbo-programma op dit artikel verwerkt.)

Artikel 7. Wetenschappelijk onderwijs

Budgettaire gevolgen artikel 7 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	3 520 326	3 452 723	72 452	3 525 175
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	3 467 043	3 442 177	76 797	3 518 974
Programma-uitgaven	3 467 043	3 442 177	76 797	3 518 974
<i>Toerusting van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek</i>	<i>3 420 723</i>	<i>3 395 857</i>	<i>86 685</i>	<i>3 482 542</i>
• Reguliere bekostiging (lumpsum)	3 401 298	3 376 021	85 256	3 461 277
• Toerusting van faciliterende organisaties gericht op het hoger onderwijs	19 425	19 836	1 429	21 265
<i>Getalenteerde studenten (binnen en buiten Nederland) aantrekken met uitdagend en excellent hoger onderwijs</i>	<i>25 512</i>	<i>25 512</i>	<i>- 5 670</i>	<i>19 842</i>
• Toelatingsbeleid in het hoger onderwijs	1 667	1 667		1 667
• FES: Rendement en excellentie	5 000	5 000	- 5 000	0
• Nederlandse Instituten in het Buitenland (NIB's), Netherlands Education Support Offices (NESO's), Beeldmerk*	7 375	7 375	- 670	6 705
• Noodfonds voor internationale hulpacties*	1 000	1 000		1 000
• Internationaal excelleren*	8 100	8 100		8 100
• Internationale samenwerking en beurzenprogramma's*	2 370	2 370		2 370
• Voorzetting Deltabeurzen*	0	0		0
<i>Versterken innovatief vermogen van Nederland door optimale benutting hoger onderwijs</i>	<i>4 452</i>	<i>4 452</i>	<i>0</i>	<i>4 452</i>
• Zorgopleidingen in het hoger onderwijs	4 452	4 452		4 452
• Dynamisering eerste geldstroom wetenschappelijk onderzoek	0	0		0
<i>Werken aan een goed opgeleide beroepsbevolking door maximale participatie aan hoger onderwijs</i>	<i>3 208</i>	<i>3 208</i>	<i>- 318</i>	<i>2 890</i>
• Surf Educatiefonds in het hoger onderwijs	0	0		0
• Digitale universiteit in het hoger onderwijs	0	0		0
• Verhoging deelname studenten met een handicap	3 208	3 208	- 318	2 890

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
<i>Meer onderzoekers van meer kwaliteit door verbeteren en aantrekkelijker maken van onderzoekersopleidingen</i>	13 148	13 148	- 3 900	9 248
• Jonge universiteiten	0	6 000		6 000
• Onderzoeksmasters in het wetenschappelijk onderwijs	10 148	4 148	- 3 900	248
• Promotie-voucher hbo-docenten	3 000	3 000		3 000
Ontvangsten	16 466	16 466	- 5 000	11 466

Toelichting mutaties

Voor het wetenschappelijk onderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven met € 76,8 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Voor € 76,0 miljoen betreft het technische mutaties (hierin is verwerkt een verhoging van € 78,6 miljoen als gevolg van een bijstelling uit de aanvullende post, te weten de loon- en prijsbijstelling 2007; zie de toelichting in het algemene deel van deze suppletore begroting).

Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 0,8 miljoen gestegen.

De ontvangsten zijn met € 5,0 miljoen gedaald. Deze mutatie is volledig technische van aard en heeft betrekking op het onderdeel «FES-project: Rendement en excellentie» (zie hieronder).

Toelichting per operationele doelstelling

Het betreft een toelichting op de autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de stijging van € 0,8 miljoen verklaren.

Getalenteerde studenten (binnen en buiten Nederland) aantrekken met uitdagend en excellent hoger onderwijs

In 2007 zullen prestatieafspraken voor het onderdeel «FES-project: Rendement en excellentie» worden opgesteld. De voor 2007 begrote uitgaven ad € 5,0 miljoen zullen niet eerder dan in 2008 worden gedaan.

Meer onderzoekers van meer kwaliteit door verbeteren en aantrekkelijker maken van onderzoekersopleidingen/

Toerusting van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek

Conform de brief aan de Tweede Kamer van 2 februari 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 30 832, nr. 16) wordt voor de uitvoering van Studielink aan de Stichting SURF een subsidie verleend van € 5,0 miljoen (maakt deel uit van onderdeel «Reguliere bekostiging»). Een bedrag van € 3,9 miljoen is gedekt binnen artikel 7; het resterende bedrag van € 1,1 miljoen is ten laste gebracht van artikel 6.

Artikel 8. Internationaal beleid

Budgettaire gevolgen artikel 8 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	15 567	14 338	402	14 740
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	16 604	17 747	402	18 149
Programma-uitgaven	13 864	14 968	119	15 087
Stimuleren van internationalisering van het onderwijs	7 799	7 749	43	7 792
<i>Ondersteunen van internationaal opererende organisaties in binnen- en buitenland</i>	6 065	6 115	76	6 191
<i>Stimuleren van internationale culturele samenwerking</i>	0	1 104		1 104
Apparaatsuitgaven	2 740	2 779	283	3 062
Ontvangsten	99	879		879

Artikel 9. Arbeidsmarkt en personeelsbeleid

Budgettaire gevolgen artikel 9 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	157 004	139 559	- 44 518	95 041
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	157 004	139 559	- 44 518	95 041
Programma-uitgaven	153 920	136 496	- 44 893	91 603
<i>Zorgen voor de beschikbaarheid van voldoende personeel</i>	77 637	61 220	- 11 395	49 825
<i>Zorgen voor personeel van voldoende kwaliteit</i>	40 635	39 635	- 154	39 481
<i>Programmakosten-overig</i>	35 648	35 641	- 33 344	2 297
• ZVOO	33 596	33 596	- 33 596	0
• Uitvoeringsorganisatie CFI	2 052	2 045	252	2 297
Apparaatsuitgaven	3 084	3 063	375	3 438
Ontvangsten	0	0	1 245	1 245

Toelichting mutaties

Voor het arbeidsmarkt- en personeelsbeleid is sprake van een daling van de uitgaven met € 44,5 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 33,6 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 10,9 miljoen gedaald.

Op de ontvangsten is nu een bedrag van € 1,2 miljoen opgenomen, het betreft een autonome mutatie.

Toelichting uitgavenmutaties

In afwachting van het advies van de Commissie Rinnooy Kan en de beleidsreactie (actieplan) hierop zijn voorgenomen maatregelen voor het Lerarenbeleid opgeschort. Hierdoor kan de raming van de «oude» enve-

loppemiddelen voor 2007 neerwaarts worden bijgesteld met € 16,6 miljoen.

Hiervan is € 1,6 miljoen toegevoegd aan de uitvoeringsregeling op het amendement De Vries (kamerstuk II, 2005/2006, 30 800 VIII, nr. 22), het aantal aanvragen leraren zij-instroom van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs viel hoger uit dan geraamd.

De overige € 15 miljoen wordt toegevoegd aan de benodigde ruimte voor de CAO's primair en voortgezet onderwijs. Om die ruimte voor het voortgezet onderwijs meerjarig te laten aansluiten met de begrote bedragen is een kasschuif van € 11,9 miljoen nodig van 2007 naar 2008.

Artikel 10. Informatie- en communicatietechnologie

Budgettaire gevolgen artikel 10 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e suppletore begroting 2007
Verplichtingen	31 102	38 146	119	38 265
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	31 102	38 146	119	38 265
Programma-uitgaven	31 102	38 146	119	38 265
<i>Integratie van ICT in het onderwijs bevorderen door ondersteunings- en stimuleringsfaciliteiten</i>	21 323	21 323		21 323
<i>Scholen ondersteunen bij het realiseren van onderwijsinhoudelijke doelstellingen en docenten en leerlingen laten excelleren via ICT innovaties</i>	9 779	16 823	119	16 942
Apparaatsuitgaven	0	0	0	0
Ontvangsten	47 776	53 584	0	53 584

Toelichting mutatie

De toevoeging betreft een technische mutatie.

Met ingang van 2008 wordt artikel 10 toegevoegd aan artikel 3 (voortgezet onderwijs).

Artikel 11. Studiefinanciering

Budgettaire gevolgen artikel 11 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e suppletore begroting 2007
Verplichtingen	3 060 586	3 269 144	46 994	3 316 138
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	3 060 556	3 269 144	46 994	3 316 138
Programma-uitgaven	3 059 462	3 267 999	46 958	3 314 957
<i>Algemene toegankelijkheid</i>	1 295 689	1 350 186	79 211	1 429 397
<i>Toegankelijkheid bij minder draagkrachtige ouders</i>	625 763	653 011	22 632	675 643
<i>Flexibiliteit financiering studerende</i>	980 600	1 090 161	- 56 000	1 034 161
<i>Studenten in staat stellen meer tijd in de studie te investeren</i>	50 000	50 000	0	50 000
<i>Stimuleren internationale studentenmobiliteit</i>	11 000	14 000	- 2 002	11 998

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Overige uitgaven Studiefinanciering	28 779	41 961	10	41 971
<i>Programmakosten-overig</i>	<i>67 631</i>	<i>68 680</i>	<i>3 107</i>	<i>71 787</i>
• Uitvoeringsorganisatie IBG	67 631	68 680	3 107	71 787
Apparaatsuitgaven	1 094	1 145	36	1 181
Ontvangsten	367 700	388 500	10 400	398 900

Toelichting mutaties

Voor het beleidsartikel «Studiefinanciering» is sprake van een stijging van de uitgaven met € 47,0 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 11,9 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 35,1 miljoen gestegen.

De ontvangsten zijn met € 10,4 miljoen gestegen. Dit betreft autonome mutaties.

Toelichting per operationele doelstelling

Het betreft een toelichting op de autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de stijging van € 35,1 miljoen verklaren.

Uitgaven:

Door het «generaal pardon» voor asielzoekers stijgt het WSF-budget voor 2007 met € 3,1 miljoen.

De raming van de relevante «basis- en aanvullende beursuitgaven» wordt verhoogd met € 25,0 miljoen, grotendeels toe te schrijven aan de normale betalingen bol-beurs. Na invoering van de prestatiebeurs in de bol voor niveau 3 en 4 met ingang van schooljaar 2005–2006 blijkt thans nog een hoger aantal deelnemers dan begroot de beurs als gift te ontvangen met als gevolg hogere relevante uitgaven.

Het budget voor studiefinanciering wordt in 2007 verhoogd met € 7,0 miljoen vanwege een vooruitbetaling van de kosten van het OV-studentenkaartcontract voor 2008 (de uitgaven voor 2008 zullen met € 7,0 miljoen verlaagd worden).

Ontvangsten:

De raming op de relevante ontvangsten studiefinanciering wordt in 2007 verhoogd met € 10,4 miljoen. Deze meerontvangsten doen zich hoofdzakelijk voor op het onderdeel kortlopende schulden, door meer verrekende en ontvangen schulden dan geraamd naar aanleiding van controles door de IB-Groep.

Artikel 12. Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

Budgettaire gevolgen artikel 12 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	307 796	291 334	- 15 118	276 216
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	296 696	291 334	- 15 118	276 216
Programma-uitgaven	296 696	291 334	- 15 118	276 216
TS 17-	218 500	201 200	- 11 500	189 700
Vo 18+	59 800	60 100	0	60 100
TS 18+ vavo	1 300	1 300	0	1 300
TS 18+ tlo	11 100	12 700	- 4 000	8 700
Programmakosten-overig	17 096	16 034	382	16 416
• Uitvoeringsorganisatie IBG	17 096	16 034	382	16 416
Ontvangsten	9 500	9 500	5 000	14 500

Toelichting mutaties

Voor het beleidsartikel «Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten» is sprake van een daling van de uitgaven met € 15,1 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 0,4 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 15,5 miljoen gedaald.

De ontvangsten zijn met € 5,0 miljoen gestegen als gevolg van autonome mutaties.

Toelichting per operationele doelstelling

Het betreft een toelichting op de autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de daling van € 15,5 miljoen verklaren.

Uitgaven:

Door het «generaal pardon» voor asielzoekers is het WTOS-budget voor scholieren tot 18 jaar verhoogd met € 1,5 miljoen. Het totaal aantal gerechtigden dat gebruik maakt van de WTOS-regeling voor scholieren tot 18 jaar (WTOS 17-) blijft voor zowel schooljaar 2006–2007 als schooljaar 2007–2008 echter achter bij de raming. Hierdoor dalen de totale uitgaven op dit onderdeel in 2007 naar verwachting met € 13,0 miljoen. Per saldo ontstaat op dit artikelonderdeel een mutatie van € 11,5 miljoen;

Het aantal gerechtigden dat gebruik maakt van de WTOS-regeling voor leraren alsmede leerlingen in deeltijd voortgezet onderwijs van 18 jaar en ouder en voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (WTOS 18+) blijft in 2007 achter bij de raming. Hierdoor dalen de uitgaven in 2007 naar verwachting met € 4,0 miljoen.

Ontvangsten:

De relevante ontvangsten op de onderdelen WTOS 17- en WTOS 18+ stijgen in 2007 naar verwachting met € 4,0 miljoen. Op het onderdeel ontvangsten VO 18+ stijgen de relevante ontvangsten in 2007 naar verwachting met € 1,0 miljoen.

Artikel 13. Lesgeld

Budgettaire gevolgen artikel 13 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	5 896	5 868	131	5 999
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	5 896	5 868	131	5 999
• IB-Groep	5 896	5 868	131	5 999
Ontvangsten	199 600	184 800	0	184 800

Toelichting mutaties

Voor het beleidsartikel «Lesgeld» is sprake van een stijging van de uitgaven met € 0,1 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Dit betreft technische mutaties.

In de ontvangstenstand is geen wijziging gekomen.

Artikel 14. Cultuur

Budgettaire gevolgen artikel 14 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	666 486	679 057	- 4 414	674 643
Waarvan garantieverplichtingen	171 897			
Totaal uitgaven	866 692	879 290	- 4 434	874 857
Programma-uitgaven	821 463	826 418	- 3 000	823 419
<i>Cultuurnota 2005-2008</i>	<i>439 587</i>	<i>442 043</i>	<i>12 751</i>	<i>454 794</i>
• Cultuurproducerende instellingen	289 144	289 807	9 927	299 734
• Cultuurondersteunende instellingen	51 888	52 364	1 258	53 622
• Fondsen	80 455	81 772	1 566	83 338
• Film	18 100	18 100	0	18 100
<i>Behoud en Beheer Cultureel Erfgoed</i>	<i>187 417</i>	<i>197 495</i>	<i>- 8 216</i>	<i>189 279</i>
• Subsidies Monumentenzorg	69 797	69 797	875	70 672
• Archieven	22 182	22 182	0	22 182
• Huisvesting	66 240	61 836	984	62 820
• Musea (Niet-CuNo)	4 701	15 701	0	15 701
• Behoud en Beheer (overig)	6 937	9 237	0	9 237
• Verdrag van Malta en subsidies archeologie	17 560	18 742	- 10 075	8 667
<i>Bibliotheken</i>	<i>40 626</i>	<i>40 972</i>	<i>454</i>	<i>41 426</i>
• Subsidies	662	667	10	677
• Provinciale vernieuwingsplannen	26 703	26 860	181	27 041
• RVP Blinden en slechtzienden	13 261	13 445	263	13 708
<i>Verbreden inzet cultuur</i>	<i>96 504</i>	<i>88 490</i>	<i>- 12 701</i>	<i>75 789</i>
• Regionale Dynamiek	31 783	32 783	0	32 783
• Cultuur en Ruimte	2 283	2 283	0	2 283
• Cultuur en School	24 828	17 028	- 950	16 078
• Cultuur en ICT	9 706	9 706	219	9 925
• Cultuur en Economie	1 934	1 934	45	1 979
• Internationaal Cultuurbeleid (HGIS)	1 270	216	0	216
• Projecten «Beelden voor de Toekomst»	24 700	24 540	- 12 015	12 525
<i>Overig</i>	<i>31 462</i>	<i>31 372</i>	<i>4 299</i>	<i>35 671</i>

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
<i>Nationaal Archief</i>	25 866	26 046	413	26 459
Apparaatsuitgaven	45 229	52 872	- 1 434	51 438
• Bestuursdepartement	10 018	9 852	1 576	11 428
• Uitvoeringsdiensten	35 211	43 020	- 3 010	40 010
Ontvangsten	34 194	37 566	- 15 750	21 816

Toelichting mutaties

Voor het artikel Cultuur is sprake van een daling van de uitgaven met € 4,4 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 0,1 miljoen betreft het een daling als gevolg van technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 4,3 miljoen gedaald.

De ontvangsten zijn met € 15,8 miljoen gedaald. Dit zijn volledig technische mutaties.

Toelichting per operationele doelstelling

Het betreft een toelichting op de autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de daling van 4,3 miljoen verklaren.

Behoud en beheer Cultureel Erfgoed

Het gaat hier onder meer om een tweetal kasschuiven:

Voor de afhandeling van het restitutedossier is in totaal € 10 miljoen beschikbaar.

Het ritme voor de uitgaven wordt hierbij aangepast. Er is voor de komende jaren nog geld nodig voor het voortbestaan van de restitutiecommissie, de afhandeling door ICN en het (nieuwe) museumonderzoek. Een bedrag van € 5,5 miljoen wordt doorgeschoven naar volgende jaren. Ook de gelden voor het project beheer kunstvoorwerpen van ICN worden verdeeld over de jaren aan de hand van een realistische kasritme, € 2 miljoen wordt doorgeschoven naar volgende jaren.

Verbreden inzet Cultuur

Voor het project Beelden voor de Toekomst is vanuit de FES-middelen € 24,7 miljoen beschikbaar voor 2007. Omdat de onderliggende projecten met een halfjaar vertraging zijn gestart is in 2007 ook slechts de helft van dit budget uitgegeven. Een bedrag van € 12,4 miljoen wordt nu doorgeschoven naar 2008, omdat dit budget wel voor het totale project nodig is.

Apparaatsuitgaven

De belangrijkste mutatie op dit onderdeel hangt samen met de vertraging van de nieuwbouw voor de RACM waardoor de hiervoor gereserveerde middelen a € 2,9 mln. in 2007 pas in 2008 benodigd zullen zijn.

Artikel 15. Media

Budgettaire gevolgen artikel 15 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	769 107	791 207	9 916	801 123
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	748 216	781 136	9 916	791 052
Programma-uitgaven	759 036	781 136	9 916	791 052
<i>Gevarieerd media-aanbod</i>	<i>748 216</i>	<i>770 316</i>	<i>9 854</i>	<i>780 170</i>
<i>Evenwichtige representatie</i>	<i>3 777</i>	<i>3 777</i>	<i>54</i>	<i>3 831</i>
<i>Electronische infrastructuur</i>	<i>4 104</i>	<i>4 104</i>	<i>4</i>	<i>4 108</i>
<i>Programmakosten-overig</i>	<i>2 939</i>	<i>2 939</i>	<i>4</i>	<i>2 943</i>
Apparaatsuitgaven	0	0		0
Ontvangsten	212 681	232 878	0	232 878

Toelichting mutaties

Voor Media is sprake van een stijging van de uitgaven met € 9,9 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Dit zijn allemaal technische mutaties (loon- en prijsbijstelling). De ontvangsten zijn ongewijzigd.

Artikel 16. Onderzoeks- en wetenschapsbeleid

Budgettaire gevolgen artikel 16 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	894 091	873 000	46 903	919 903
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	934 162	956 900	28 288	985 188
Programma-uitgaven	930 733	954 019	27 943	981 962
<i>Operationele doelstelling 1: Zorgen voor een goede toerusting en bekostiging van het onderzoeksstelsel</i>	<i>727 315</i>	<i>728 853</i>	<i>15 684</i>	<i>744 537</i>
• NWO	302 898	302 944	7 401	310 345
• KNAW	87 951	87 951	2 175	90 126
• Koninklijke Bibliotheek	41 693	41 698	872	42 570
• Stichting Anno	2 000	0	0	0
• KNAW bibliotheek	2 349	2 349	57	2 406
• LF TUD bibliotheek	6 985	6 985	161	7 146
• IISG	270	270	3	273
• SURF	2 270	2 270	0	2 270
• CPG	462	462	14	476
• TNO	189 636	190 962	3 432	194 394
• BPRC / Stichting AAP	10 424	10 624	1 384	12 008
• Nationaal Herbarium	1 101	1 101	46	1 147
• NLR	848	848	17	865
• Waterloopkundig Laboratorium	1 314	1 314	26	1 340
• Grondmechanica Delft	784	784	16	800
• MARIN	886	886	17	903
• STT	188	188	4	192
• EMBC	724	724	0	724
• EMBL	2 948	2 948	200	3 148
• ESA	31 652	31 652	301	31 953

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
• CERN	30 425	30 425	0	30 425
• ESO	5 915	5 915	0	5 915
• EG-Liaison	228	228	2	230
• NTU/INL	1 496	1 496	44	1 540
• EIB	1 187	1 187	28	1 215
• COS	0	0	0	0
• St.Montesquieu	0	1 000	0	1 000
• Nader te verdelen	681	1 642	- 516	1 126
<i>Operationele doelstelling 2: Zorgen voor specifieke stimulering voor kennisopbouw voor de toekomst</i>	<i>168 293</i>	<i>186 144</i>	<i>10 370</i>	<i>196 514</i>
• FES-BSIK	56 489	64 330	0	64 330
• FES-cleanrooms	0	0	0	0
• FES-TNO automotive	0	0	0	0
• FES-GATE	2 000	2 000	0	2 000
• FES-grootsch.researchfac.	30 642	30 642	0	30 642
• FES-Parelsnoer	11 750	11 750	0	11 750
• FES-ITER	0	15 000	0	15 000
• Genomics	11 345	11 345	11 000	22 345
• Smart-mix	51 475	46 485	- 2 900	43 585
• EET	4 592	4 592	370	4 962
• Kust- en zeeonderzoek	0	0	1 900	1 900
<i>Operationele doelstelling 3: Zorgen voor instroom, behoud en doorstroom van talentvolle onderzoekers</i>	<i>25 613</i>	<i>25 613</i>	<i>2 000</i>	<i>27 613</i>
• Vernieuwingsimpuls	13 613	13 613	0	13 613
• VI-vrouwcomponent	2 000	2 000	0	2 000
• Talent Mozaiek	0	0	2 000	2 000
• Talent Rubicon	4 000	4 000	0	4 000
• Aspasia	2 000	2 000	0	2 000
• Creatieve promovendi	4 000	4 000	0	4 000
<i>Operationele doelstelling 4: Intensiveren van wetenschap en techniekcommunicatie</i>	<i>1 670</i>	<i>1 670</i>	<i>55</i>	<i>1 725</i>
• WeTeN	0	0	0	0
• Uitvoering WTC-beleid	1 670	1 670	55	1 725
<i>Operationele doelstelling 5: Bevorderen nationale coördinatie en internationale samenwerking in weten- schappelijk onderzoek</i>	<i>7 574</i>	<i>11 472</i>	<i>- 240</i>	<i>11 232</i>
• Nationale coördinatie	2 597	6 495	- 240	6 255
• Bilaterale samenwerking	4 977	4 977	0	4 977
<i>Programmakosten overig:</i>	<i>268</i>	<i>267</i>	<i>74</i>	<i>341</i>
• Uitvoeringsorganisatie CFI	268	267	74	341
Apparaatsuitgaven	3 429	2 881	345	3 226
Ontvangsten	177 587	201 345	1 058	202 403

Toelichting mutaties

Voor het beleidsterrein Onderzoek en Wetenschapsbeleid is sprake van een stijging van de uitgaven met € 28,3 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 19,3 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 9,0 miljoen gestegen.

De ontvangsten zijn met € 1,0 miljoen gestegen. Het betreft hier een technische mutatie.

Toelichting per operationele doelstelling

Het betreft een toelichting op de autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen die tezamen grotendeels de stijging van € 9,0 miljoen verklaren.

Doelstelling 1: Zorgen voor een goede toerusting en bekostiging van het onderzoekstelsel.

Er is een stijging van 15,7 miljoen ten opzichte van de 1ste suppletore wet. Het betreffen technische mutaties van € 18,0 miljoen en beleidsmatige mutaties van -/ 2,3 miljoen i.v.m. herprioritering van de middelen.

Doelstelling 2: Zorgen voor specifieke stimulering voor kennisopbouw voor de toekomst.

Er is een stijging van 10,4 miljoen ten opzichte van de 1ste suppletore wet. Het betreffen beleidsmatige mutaties in verband met aanvullende financiering Genomics en herprioritering van de middelen.

Artikel 24. Kinderopvang

Budgettaire gevolgen artikel 24 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	0	1 565 693	380 436	1 946 129
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	0	1 567 168	380 436	1 947 604
Programma-uitgaven	0	1 567 168	380 436	1 947 604
<i>Wet kinderopvang</i>	<i>0</i>	<i>1 559 393</i>	<i>380 241</i>	<i>1 939 634</i>
<i>Subsidies</i>	<i>0</i>	<i>6 654</i>	<i>182</i>	<i>6 836</i>
<i>Overig</i>	<i>0</i>	<i>1 121</i>	<i>13</i>	<i>1 134</i>
Apparaatsuitgaven	0	0		0
Ontvangsten	0	41 768	477 000	518 768

Toelichting

Voor kinderopvang is sprake van een stijging van de uitgaven en verplichtingen met € 380,4 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Voor € 33 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 347,4 miljoen gestegen.

De ontvangsten zijn met € 477 miljoen gestegen, dat betreft een beleidsmatige mutatie.

Toelichting autonome en beleidsmatige mutaties groter dan € 2,2 miljoen

Ramingsbijstelling Wet kinderopvang

De raming voor de Wet kinderopvang is opwaarts bijgesteld met € 355 miljoen als gevolg van meer gebruik dan oorspronkelijk was verondersteld.

Wet inburgering

Op basis van de Wet inburgering krijgen de gemeenten middelen voor kinderopvang. Hiervoor is € 7,7 miljoen opgenomen in 2007, maar dit bedrag zal eerst in 2008 naar het gemeentefonds overgemaakt worden. Het budget voor 2007 is derhalve met dit bedrag verlaagd.

Toelichting ontvangsten mutaties

Met ingang van de najaarsnota 2007 wordt de werkgeversbijdrage kinderopvang geraamd en verantwoord op de OCW-begroting. Voor 2007

worden de ontvangen premie inkomsten van de werkgeversbijdrage voor kinderopvang geraamd op € 477 miljoen.

Artikel 25. Emancipatie

Budgettaire gevolgen artikel 25 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	0	11 126	3 240	14 366
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	0	11 052	3 240	14 292
Programma-uitgaven	0	11 052	1 306	12 358
<i>Subsidies</i>	<i>0</i>	<i>8 906</i>	<i>1 100</i>	<i>10 006</i>
<i>Stimuleringsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>2 146</i>	<i>206</i>	<i>2 352</i>
<i>Programmakosten-overig</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
• Uitvoeringsorganisatie CFI	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven	0	0	1 934	1 934
Ontvangsten	0	0	0	0

Toelichting mutaties

Voor het artikel Emancipatie is sprake van een stijging van de uitgaven met € 3,2 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 1,2 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 2,0 miljoen gestegen.

2.3 Niet-beleidsartikelen

Artikel 17. Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen artikel 17 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	- 7 500	727 162	- 726 708	454
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	- 7 500	727 162	- 726 708	454
• Loonbijstelling	- 7 500	604 784	- 604 330	454
• Prijsbijstelling	0	80 460	- 80 460	0
• Nominaal en onvoorzien	0	41 918	- 41 918	0
• Asielzoekers	0	0	0	0
Ontvangsten	0	5 188	0	5 188

Toelichting mutaties

Voor het artikel nominaal en onvoorzien is sprake van een daling van de uitgaven en verplichtingen met € 726,7 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor € 682,5 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van beleidsmatige mutaties is de begroting met € 44,2 miljoen gedaald.

Loonbijstelling

De mutatie op de post loonbijstelling wordt veroorzaakt door de loonbijstelling tranche 2007. De verdeling naar de verschillende beleidsartikelen is opgenomen in het algemene deel.

Prijsbijstelling

De mutatie op de post prijsbijstelling wordt veroorzaakt door de uitdeling van de prijsbijstelling van € 80,5 miljoen. Bij de uitdeling van de prijsbijstelling over de verschillende beleidsartikelen is rekening gehouden met het afwijkende (hogere) wettelijk verplichte bijstellingspercentage op het materiële budget van het primair onderwijs. De verdeling naar de verschillende beleidsartikelen is opgenomen in het algemene deel.

Nader te verdelen

De mutatie van € 41,9 miljoen op dit onderdeel wordt verklaard door de restant uitdeling van de eindejaarsmarge 2006/2007 naar de verschillende beleidsartikelen.

Artikel 18. Ministerie algemeen

Budgettaire gevolgen artikel 18 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	118 173	123 301	5 417	128 718
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	118 173	123 301	5 417	128 718
Ontvangsten	567	567	0	567

Toelichting mutaties

Voor het artikel 18 Ministerie algemeen is sprake van een stijging van de uitgaven met € 5,4 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Voor – € 3,0 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 8,4 miljoen gestegen.

Artikel 19. Inspecties

Budgettaire gevolgen artikel 19 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	46 745	47 803	1 825	49 628
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	46 745	47 803	1 825	49 628
• Erfgoedinspectie	2 669	2 706	400	3 106
• Onderwijsinspectie	44 076	45 097	1 425	46 522
Ontvangsten	0	437	169	606

Toelichting mutaties

Voor de inspecties is sprake van een stijging van de uitgaven met € 1,8 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007. Voor € 1,2 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van auto-

nome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 0,6 miljoen gestegen.

De ontvangsten zijn met € 0,2 miljoen als gevolg van een technische mutatie gestegen.

Artikel 20. Adviesraden

Budgettaire gevolgen artikel 20 (x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen	6 755	8 333	- 549	7 784
Waarvan garantieverplichtingen				
Totale uitgaven	6 755	8 333	- 549	7 784
• Onderwijsraad	2 574	2 674	63	2 737
• Raad voor Cultuur	3 270	3 270	85	3 355
• AWT	911	2 389	- 697	1 692
Ontvangsten	0	0	0	0

Toelichting mutaties

Voor de adviesraden is sprake van een daling van de uitgaven met € 0,5 miljoen ten opzichte van de 1e suppletore wet 2007.

Voor - € 0,7 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 0,2 miljoen gestegen.